

Nova Strelca 2015 št. 2

Nova Strelca 2015 št. 2 (Nova Sagittarii 2015 No. 2 = PNV J18365700-2855420)

Novo je 15. marca 2015 ob 15h 13m svetovnega časa odkril Avstralec John Seach, na posnetku, ki ga je naredil s DSLR-jem z objektivom 50mm f/1.0. To je že 10. nova, ki jo je odkril ta vulkanolog, astronom in pustolovec (<http://volcanolive.com/john.html>).

Koordinati nove sta R.A. 18 36 56.84 Dec. -28 55 39.8, torej se nahaja na sredi Čajnika, ki je znan asterizem ozvezdja Strelca.

Novo sem opazoval šele v noči 31. marca na 1. april ob 4h 50m SEPČ, pred tem sem vedno imel smolo z vremenom, predvsem z jutranjo meglo!

Moje ocene in meritve sem poslal AAVSO. Vizualni oceni:

2457115.61458 4.6

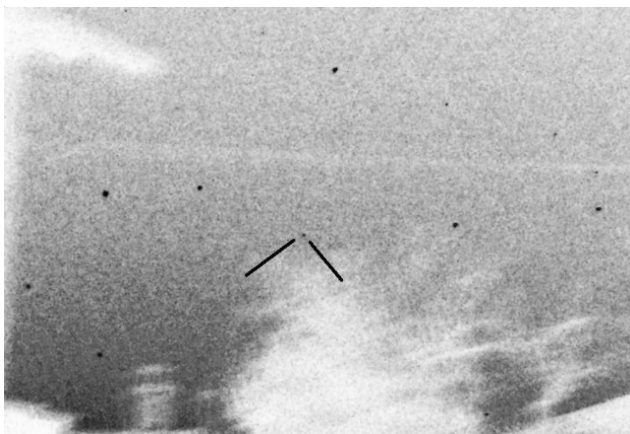
2457113.61806 4.9

DSLR TG* meritvi

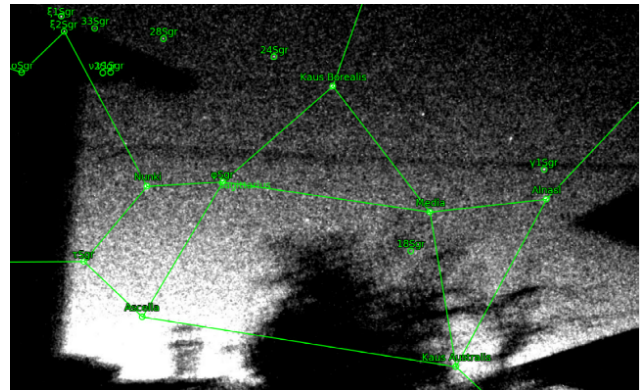
2457113.62089 4.53 +/- 0.08

2457115.61090 4.59 +/- 0.08

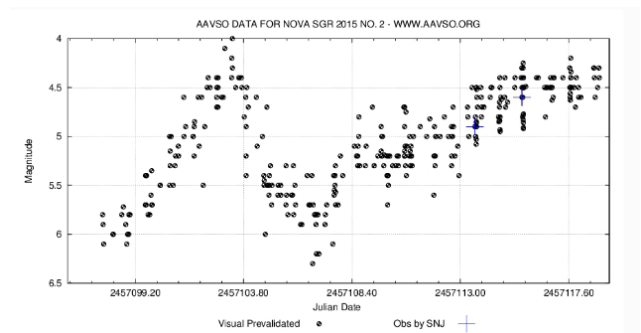
TG je magnituda izmerjena v G barvi od RGB, ki jih da DSLR. Presenetljivo je kako so meritve podobne V filtru v Johnsonovem UBV fotometričnem sistemu. Glej sliko 4.

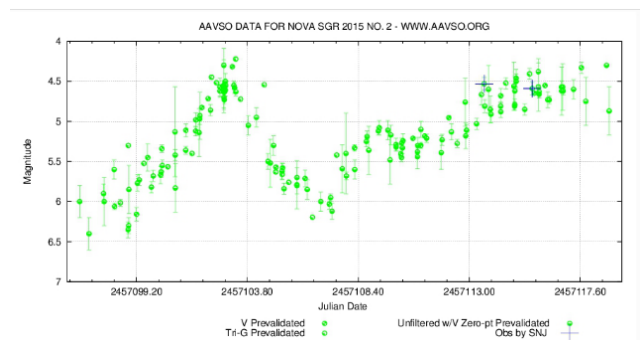
Slika 1: Nova Sgr 2015 št. 2 je sedaj vidna ravno na koncu astronomske noči in je samo kakih 15 stopinj nad obzorjem. Opazujemo jo po 4h 30m SEPČ. To je izrez negativna slike, ki je vsota sedmih 4 sekundnih posnetkov narejenih z OLYMPUS FE-280 (trotelčkom), objektiv je bil 6 mm f/3.26. Posnetke sem obdelal in naredil fotometrijo s programom MaximDL.

Slika 2: Čajnik in sosedove hiše, opazoval in snemal iz okna spalnice na Ježici, vidna je svetloba Ljubljane in jutranja zarja. Hkrati so vidne zabrisane sosednje hiše, električna žica in drevesa. Za označitev ozvezdja sem uporabil Astrometry.net .

Slika 3: Vizualne ocene AAVSO opazovalcev, oceni označeni s + sta moji. Naredil sem jih z binokularjem 10X50. To da ima ta nova več maksimumov kaže na to, da je najbrž srednje počasna ali počasna nova. Lahko da jo bomo opazovali lahko še več tednov ali celo mesecev!

Slika 4: Meritve, ki so jih naredili AAVSO opazovalci v V, TG (ali tudi TriG) in brez filtra v V primerjalnimi zvezdami

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 21. 04. 2015 ob 18^h v predavalnici F3 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

Astronomija s sateliti: Kako nam sateliti razkrivajo skrivnosti vesoljskih globin?

dr. Andreja Gomboc

Pri proučevanju globin vesolja smo odvisni od svetlobe, ki pride od vesoljskih teles do nas. Da dobimo celovito sliko vesolja, ga moramo opazovati v vseh valovnih dolžinah svetlobe, tudi tistih, ki ne pridejo do Zemljinega površja. Zato moramo detektorje poslati nad ozračje, večino s sateliti, ki jih pošljemo v tirnico okoli Zemlje ali še dlje. V predavanju bomo spregovorili o nekaterih najpomembnejših satelitih za različne vrste svetlobe in o tem, kaj nam razkrivajo o vesolju.

Vabljeni!

Bernard Ženko

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

to je w/V . Ponovno sta s + označeni moji meritvi. Prav presenetljivo je kako se meritve med seboj skladajo.

Pri tem sestavku sem uporabil opazovanja in meritve članov z vsega sveta iz mednarodne AAVSO baze podatkov, za kar izražam priznanje in globoko hvaležnost!

Nikolaj Štritof

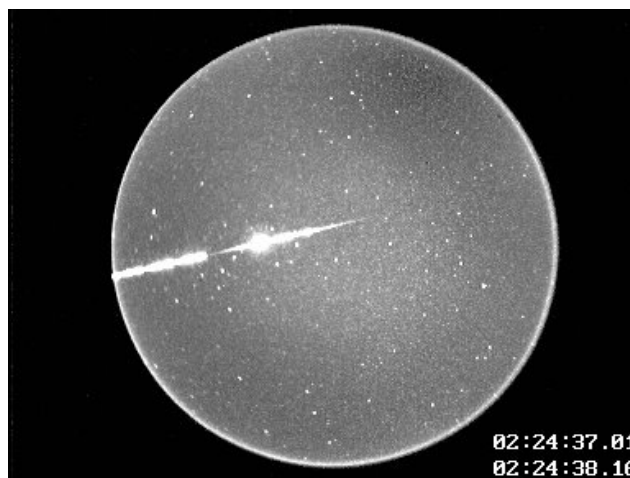
Meteorski roji v aprilu in maju 2015

Liridi: Po meteorskem roju Kvadrantidov v januarju so aprilski Liridi prvi aktivnejši roj. Aktivnost roja traja od 16. do 25. aprila. Maksimum pričakujemo 22.4. ob 16h UT in 23.4. ob 03h UT z 18 utrinki/h. Radiant leži 8 stopinj zahodno od najsvetlejše zvezde α Lire (Vega). Radiant je v začetku noči še nizko nad vzhodnim obzorjem, zato bomo Liride najlepše opazovali v zgodnjih jutranjih urah. Luna nas ne bo motila, prvi krajec je 25. 4., in zaide že zgodaj zvečer. Liridi so srednje hitri meteorji, $V_{\infty} = 49$ km /s, včasih nas presenetijo z močnejšim izbruhom, kot leta 1982.

Matični komet Liridov je komet Thatcher (C/1861 G1) z obhodno dobo 416 let. 5. maja 1881 je bil komet najbližje Zemlji (51 milijonov km).

Zanimivost, odkriti komet je 30. junija, postal največji komet viden v 19. stoletju. Glava kometa (svetlost +1. magnitude) je bila blizu zvezde Kapele-Kozica, rep pa je segal čez polovico neba do ozvezdja Herkul. Komet bo spet viden okoli leta 2261. 5 let po odkritju kometa je Nemec Johan Gottfried Galle, ki je 20 let prej, prvi opazoval planet Neptun, potrdil, da je izvor Liridov komet Thacher. Zanimivo je tudi, da so Liridi najstarejši znani roj. Opazovali so ga že Kitajci leta 687 in 15 pred našim štetjem.

Ostali roji: Ostali roji so manj pomembni. Naj omenim: zeta Cignide (ZCY), ki so aktivni so 28.03.–13.04.; sigma Leonidi (SLE) 18.–25. 04., π -Pupidi: 15.4. do 28.4. imajo maksimum 25.4. ob 05h UT, ZHR=40, vidni so nizko na južnem nebu; ni Cignidi (NCY) 18.04.–04.05., h-Virginidi (HVI), 22.–25.04. Tu so še meteorji Antihelija (ANT), ZHR 2–3. Njihov radiant se pomika od Device skozi Tehtnico v aprilu in skozi Škorpijona do Kačenosca v maju. Novejši roj so tudi: eta-Liridi (ELY) 03.–12.05., ZHR=3, in eta-Akvaridi (ETA) 19.04.–28.05., maksimum je 5. maja, ZHR=60. Matični komet je znameniti 1P/Halley. Radiant je blizu zvezde eta Vodnarja, to je precej nizko nad južnim obzorjem, zato so bolj zanimivi za opazovalce na južni polobli.

Stane Slavec
